

**Těsnopisecká zpráva o schůzi
Poslanecké sněmovny Parlamentu**

Návrh pořadu 34. schůze Poslanecké sněmovny

Informace předsedy vlády o kritické situaci při čerpání prostředků z fondů Evropské unie

**TĚSNOPISECKÁ ZPRÁVA
o 34. schůzi Poslanecké sněmovny Parlamentu
konané dne 9. února 2012**

Obsah:

Strana:

9. února 2012

Schůzi zahájila předsedkyně PSP Miroslava Němcová.

Slib poslance

Řeč poslance Bohuslava Sobotky 3

Usnesení schváleno (č. 1040).

Řeč poslance Bohuslava Sobotky 5

Řeč místopředsedy PSP Lubomíra Zaorálka 10

Řeč poslance Pavla Kováčika 17

Řeč ministra školství, mládeže a tělovýchovy ČR
Josefa Dobeše 18

Řeč ministra pro místní rozvoj ČR Kamila Jankovského 21

Řeč poslance Vojtěcha Filipa 23

Řeč předsedy vlády ČR Petra Nečase 25

Pořad schůze nebyl schválen.

Závěrečná řeč předsedkyně PSP Miroslavy Němcové.

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážení členové vlády, zahajuji 34. schůzi Poslanecké sněmovny. Vítám vás na této schůzi. Svolala jsem ji podle § 51 odst. 4 našeho jednacího řádu, a to na základě žádosti 54 poslanců. Pozvánka vám byla rozdána prostřednictvím poslaneckých klubů dne 31. ledna 2012.

Prosím vás nejprve jako obvykle, abyste se přihlásili identifikačními kartami. Zároveň žádám, aby mi oznámil, kdo bude mít kartu náhradní. (V sále je velice hlučno.)

Prosím, abyste se všichni posadili do vašich lavic a ztišili se. Je před námi slib poslance.

Chtěla bych vám oznámit, že 7. února 2012 zanikl úmrtím poslanecký mandát Petru Jalowiczorovi. Je nutno učinit některé ústavní kroky. Jedním z nich je též slib nového poslance.

Slib poslance

Nejprve požádám předsedu mandátového a imunitního výboru pana poslance Bohuslava Sobotku, aby nás seznámil s kroky, které tento výbor učinil, a poté přečetl ústavou předepsaný slib, který pan poslanec složí do mých rukou.

Prosím, pane předsedo, o vaše slovo.

Ještě jednou důrazně žádám o klid v jednacím sále, o to, aby všichni zasedli do svých lavic a věnovali pozornost aktu, který je před námi.

Poslanec Bohuslav Sobotka: Děkuji. Vážená paní předsedkyně, vážení členové vlády, paní poslankyně a páni poslanci, dne 7. února roku 2012 bylo předsedkyni Poslanecké sněmovny doručeno sdělení o úmrtí pana poslance Petra Jalowiczora. To znamená, že dne 7. února letošního roku zanikl panu poslanci Jalowiczorovi poslanecký mandát a též den vznikl mandát poslance Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky panu Břetislavu Petrovi.

Mandátový a imunitní výbor na své 29. schůzi dnešního dne přijal usnesení číslo 105, ve kterém konstatoval, že podle ustanovení § 6 písm. d) jednacího řádu Poslanecké sněmovny zanikl mandát poslance Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky panu Petru Jalowiczorovi, a současně konstatoval, že na tento uvolněný poslanecký mandát nastupuje náhradník pan Břetislav Petr, jemuž dne 7. února letošního roku vznikl mandát poslance Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky.

V souladu s ustanovením § 4 zákona o jednacím řádu Poslanecké sněmovny složí poslanec Břetislav Petr poslanecký slib.

Prosím pana poslance, aby předstoupil před Poslaneckou sněmovnu, a zároveň prosím paní předsedkyni Poslanecké sněmovny, aby přijala slib nového poslance. Prosím současně, paní poslankyně a páni poslanci, a byste povstali. (Poslanci v lavicích povstávají.) Děkuji.

„Slibuji věrnost České republice, slibuji, že budu zachovávat její ústavu a zákony, slibuji na svou čest, že svůj mandát budu vykonávat v zájmu všeho lidu a podle svého nejlepšího vědomí a svědomí.“

(Poslanec slovem „slibuji“ a podáním ruky předsedkyni Sněmovny a podpisem stvrzuje slib poslance.)

Také děkuji. Vážený pane poslanče, blahopřeji vám. (Poslanci tleskají a usedají do lavic.)

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Dámy a pánové, dovoluji mi, abych také já přivítala našeho staronového kolegu pana poslance Břetislava Petra. Přeji mu, aby se tady cítil dobře, a přeji mu též mnoho úspěchů.

Přistoupíme nyní k určení dvou ověřovatelů schůze. Navrhují, abychom jimi určili pana poslance Jiřího Krátkého a pana poslance Stanislava Polčáka. Zeptám se, zda má někdo jiný návrh na ověřovatele. Není-li tomu tak, budeme hlasovat.

Zahajují hlasování číslo 1. Táhá se, kdo souhlasí s tím, aby jmenovaní byli ověřovateli 34. schůze Poslanecké sněmovny. Kdo je proti?

Hlasování pořadové číslo 1. Přítomné 129, pro 116, proti nikdo. Konstatuji, že jsme ověřovateli 34. schůze Poslanecké sněmovny určili pana poslance Jiřího Krátkého a pana poslance Stanislava Polčáka.

Nyní k omlouvám z této schůze. Do zahájení schůze mi byly předloženy tyto omluvy: Lenka Andryšová – pracovní důvody, Pavel Antonín – zdravotní důvody, Jana Drastichová – bez udání důvodu, Ivan Fuksa – rodinné důvody, Michal Hašek – rodinné důvody, Jitka Chalánková – osobní důvody, Radim Jirout od 12.30 – pracovní důvody, Jana Kaslová – rodinné důvody, Vít Němeček – rodinné důvody, David Rath – osobní důvody, Aleš Rožtočil – pracovní důvody, Jaroslava Schejbalová – rodinné důvody, Roman Sklenák – osobní důvody, Jan Smutný mezi 12. a 15. hodinou pro pracovní důvody, Pavel Staněk – pracovní důvody, Jana Suchá – zdravotní důvody, Jiří Šlégr do 13 hodin – pracovní důvody, Radim Vyslouzil do 11 hodin – pracovní důvody. Ještě je zde omluva pana poslance Václava Zemka, který se omlouvá dnes od 9 do 12.30 hodin z pracovních důvodů.

Z členů vlády se omlouvají Josef Dobeš od 14 hodin – pracovní důvody, Tomáš Chalupa – pracovní důvody, Kamil Jankovský od 11 hodin – pracovní důvody, Martin Kuba – zahraniční cesta, Jan Kubice – pracovní důvody, Karolína Peake – rodinné důvody, Karel Schwarzenberg mezi 15. a 18. hodinou – pracovní důvody.

To jsou omluvy. Nyní přistoupíme ke stanovení pořadu 34. schůze Poslanecké sněmovny. Návrh pořadu je uveden na pozvánce. Připomínám, že podle § 54 odst. 7 zákona o jednacím řádu rozhodne Sněmovna pouze o pořadu uvedeném v žádosti. Nelze navrhnout žádnou změnu ani doplnění pořadu, rovněž tak nelze rozšiřovat schválený pořad.

O slovo se hlásí předseda ČSSD Bohuslav Sobotka. Prosím.

Poslanec Bohuslav Sobotka: Děkuji. Vážená paní předsedkyně, vážená vládo, kolegyně a kolegové, ještě než přistoupí Poslanecká sněmovna k hlasování o programu této mimořádné schůze, dovoluji mi, abych vás velmi stručně seznámil s hlavními důvody, které vedly poslanecký klub České strany sociálně demokratické k tomu, aby inicioval tuto mimořádnou schůzi Poslanecké sněmovny.

Chci vás ujistit, že předtím, než k tomu došlo, tak jsme vyčerpali všechny ostatní nástroje, které na půdě Poslanecké sněmovny máme k dispozici, k tomu, abychom upozornili na vážný problém nečerpání prostředků z Evropské unie. Využili jsme interpelace na premiéra, využili jsme interpelace na jednotlivé členy vlády. Snažili jsme se zařadit tyto věci na program řádných schůzí Poslanecké sněmovny. Žádná reakce ze strany vlády nepřišla. Situace se nezlepšila a perspektiva je negativní. Za těchto okolností nemají sociální demokraté v ruce žádný jiný nástroj, než požádat o to, aby se v této věci uskutečnila mimořádná schůze Poslanecké sněmovny, aby bylo možné tuto věc na půdě Poslanecké sněmovny dostatečně prodiskutovat.

Chci jasně říci, že sociální demokraté jako hlavní opoziční strana jsou znepokojeni nedostatečným stavem čerpání finančních prostředků z fondů Evropské unie. V současné době je Česká republika v čerpání zdrojů z fondů Evropské unie čtvrtá nejhorší ze všech 27 členských zemí Evropské unie. Jsme přesvědčeni o tom, že to je velmi smutná vizitka současné vlády Petra Nečase.

Je třeba jasně uvést, že pro programové období let 2007 až 2013 – a máme rok 2012 – má Česká republika alokováno 798 mld. Kč. Tento objem, je to vlastně jeden z největších objemů na hlavu mezi novými členskými státy v Evropské unii, vyjednala ještě koaliční vláda vedená sociální demokracií.

Výsledky čerpání těchto alokovaných finančních prostředků jsou přítom alarmující. Za prvních pět let, to znamená v letech 2007 až 2011, je to

vlastně prvních pět let ze sedmiletého programového období, bylo vyčerpáno pouze 17,4 %, to je 138 mld. Kč. Mám na mysli certifikované výdaje. Pokud jde o certifikované výdaje, je bilance necelých 18 % z celé alokace, ale přitom již za sebou máme pět ze sedmi let programového období. 138 mld. Kč ze 798 mld. Kč možných. To, jak jistě uznáte, čistě statisticky je velmi nepříznivá bilance.

Myslím si také, že stojí za pozornost, že 40 % z této částky, která již byla certifikována, vyčerpaly regionální operační programy – to jsou operační programy, které jsou řízeny krajem –, ačkoliv podíl regionálních operačních programů na celkové částce, kterou má Česká republika k dispozici, je jenom 20 %. Je tedy evidentní, že je zde výrazný předstih, pokud jde o certifikované výdaje, při čerpání finančních prostředků prostřednictvím regionálních operačních programů. A pokud se podíváme na statistiku úspěšnosti čerpání, tak mezi prvními pěti nejúspěšnějšími operačními programy v rámci celé České republiky je – hádejte, kolik regionálních operačních programů? Pět regionálních operačních programů, to znamená z pěti nejúspěšnějších programů je jich pět spravovaných kraji.

Kde jsou vládní programy? Vládní programy tvoří největší problém z hlediska čerpání finančních prostředků. A je také jasné, že na straně krajů s jednou výjimkou problém není. Je na straně vlády. Bohužel.

V roce 2014 už přitom začne nové programové období, které bude trvat do roku 2020. Příští rok, to znamená v roce 2013, a přespříští rok, v roce 2014, by se už měla ministerstva soustředit na rozjezd čerpání z nových operačních programů, a místo toho budou řešit ty současné. Platí tedy, že znovu ztrácíme čas a znovu ztrácíme peníze.

Současná vláda se přitom těžko může na někoho vmlouvat. Pravicové koaliční vlády už vládnou v České republice šestým rokem. Tato vláda se může vmlouvat jenom na předcházející vládu premiéra Topolánka. Jenže významným členem této vlády byl současný předseda vlády Petr Nečas a ministrem financí v této vládě byl stejný Miroslav Kalousek, který je ministrem financí i dnes. Jsou to pravicové vlády Mirka Topolánka a Petra Nečase, které nesou odpovědnost za katastrofální stav čerpání prostředků z fondů Evropské unie.

Čerpání těchto prostředků přitom vázne ve chvíli, kdy tyto peníze naše země nejvíce potřebuje. Vládě se za těch posledních pět šest let nedaří stavět zadlužování. Od roku 2006 se zvýšil veřejný dluh o 500 mld. Kč. Podíl veřejného dluhu ze z 29 % v roce 2006 zvýšil na 41 %, která se dají očekávat na konci letošního roku.

Plošné škrtky vlády podlamují spotřebu, zpomalují hospodářský růst, naše ekonomika zpomaluje a v letošním roce očekává i Ministerstvo financí jen velmi pomalý hospodářský růst. Přitom peníze z fondů Evropské unie by mohly pomoci jak ekonomice, tak by mohly pomoci zaměstnanosti. Jsou to peníze,

kteří nezvyšují zadlužení. Jsou to prostředky, které máme k dispozici. To znamená, pokud by vláda chtěla, má zde nástroj aktivní rozpočtové politiky, který může bez rizika zadlužování použít i v těchto těžkých časech, kterými Česká republika prochází. Bohužel, na základě vlastní neschopnosti ministerstev, správců operačních programů, tady tato možnost není využita a Česká republika na to bohužel bude doplácet.

Peníze z Evropské unie jsou peníze na infrastrukturu. Jsou to peníze na zateplování, jsou to peníze na zlepšení životního prostředí, podporu vědy a výzkumu, vzdělávání, aktivní politiku zaměstnanosti, ale současná vláda je neumí čerpat. V roce 2011, to byl právě skončený loňský rozpočtový rok, jsme vyčerpali 72 mld. Kč. Stát dokonce loni překročil schválený schodek státního rozpočtu o 8 mld. Kč jenom díky tomu, že se nepodařilo vyčerpat finanční prostředky z fondů Unie, tak, jak to bylo původně naplánováno.

V letošním roce – a zde bych, kolegyně a kolegové, požádal o vaši pozornost – v letošním roce si vláda naplánovala, že vyčerpá 100 mld. Kč. Loni realita 70 mld. Kč, plán Nečasovy vlády v letošním roce 100 mld. Kč. Myslíte si, že to je realistický a pravdivý cíl v situaci, ve které se dnes v jednotlivých operačních programech nacházíme? No, je to vymyšlené číslo. S realitou nemá a nebude mít nic společného, podobně jako nemělo v loňském roce. Je to čirá iluze. Já myslím, že je jen otázkou času, kdy ministr financí přizná, že i v letošním roce bude problém dodržet schodek státního rozpočtu právě v důsledku toho, že se nedaří čerpat peníze z evropských fondů.

Česká republika na základě hodnocení struktur Evropské komise patří v současnosti mezi čtyři nejhorší země v oblasti korupce a porušování pravidel při čerpání evropských dotací. Ačkoliv se veřejnost prostřednictvím Ministerstva pro místní rozvoj pravidelně dozvídá, jak jsme údajně úspěšni v čerpání evropských dotací, opak je pravdou.

Chtěl bych se vyjádřit k hlavním důvodům, proč peníze z Bruselu nepřicházejí.

Za prvé je to neschopnost české vlády předložit odůvodněné žádosti o dotace. Za druhé jsou to častá podezření na korupci při čerpání dotací s důsledkem pozastavení některých operačních programů. Za třetí Ministerstvo financí doposud nevytvořilo efektivní systém preventivního auditu.

Největší ztráty jsou a hrozí v operačních programech Doprava, který spravuje Ministerstvo dopravy, operačním programem Životní prostředí, za který odpovídá Ministerstvo životního prostředí, operačním programem Vzdělávání pro konkurenceschopnost, za který odpovídá Ministerstvo školství, a v jednom regionálním operačním programu – to je regionální operační program Severozápad. To jsou čtyři kritická místa, jsou to čtyři operační programy, ve kterých jsou ale alokovány desítky a dohromady

stovky miliard korun, tzn. významná část z 800 miliard, které může Česká republika čerpat.

Ačkoli je u těchto operačních programů čerpání pozastaveno už řadu měsíců, vláda ani zodpovědná ministerstva nejsou stále schopny tyto konkrétní problémy řešit. Systémové chyby vznikly právě v období pravicových vlád v uplynulých pěti letech. Například projekty předložené za ministra Řebíčka na Ministerstvu dopravy. Tyto byly v důsledku nedodržení pravidel a porušování zákona o zadávání veřejných zakázek financovány pouze z národních zdrojů. Těchto 20 miliard, o které Česká republika z Unie přišla, jsou peníze, které už z EU nemůžeme nárokovat a museli jsem je proplatit z peněz českých daňových poplatníků. Takto bychom mohli pokračovat i s kauzami na Ministerstvu životního prostředí.

Na Ministerstvu školství hrozí, že z okna vylétí 50 miliard korun. Evropská komise signalizuje, že možná neproplatí celý operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost, kde zbyvá vyčerpat cca 50 miliard z alokovaných 53 miliard korun. Evropská komise nám vytýká výběr projektů, nedostatky ve výběrových řízeních a nedostatečnou kontrolu auditorů. Problémem je i časté střídání úředníků pověřených administrací programu. No aby to problém nebyl, jestliže ministr Dobeš už stihl vyměnit příslušného vedoucího odboru pětkrát, nebo dokonce šestkrát! To, že hrozí zastavení tohoto operačního programu, potvrdil v minulých dnech i předseda vlády. A jediný, kdo zůstává v klidu, je, jak se zdá, ministr školství Dobeš.

Komise rovněž odmítla horkou jehlou spíchnuté projekty Okno a Sport za celkem 1,2 miliardy korun. Tyto projekty pocházejí přímo z období, kdy Ministerstvo školství vede ministr Dobeš. Zástupce Evropské komise uvedl, abych citoval: Návrhy na další projekty se objevují znenadání, bez předchozího odůvodnění. Většina z nich je zaměřena na tvorbu webových portálů za desítky nebo stovky milionů. Toto Komise vede k vážným pochybnostem, zda tu je skutečně záměr dělat systematické změny, které jsou opravdu potřebné pro modernizaci českého vzdělávacího systému.

Pravděpodobně to záměrem skutečně není. Možná jde jen o to, pokusit se odklonit další evropské peníze. Ministr Dobeš koneckonců projekt Sport, na který původně mělo jít 650 milionů korun, po kritice z Evropské komise sám zrušil. A to je jen jeden příklad za všechny.

Vážené kolegyně, vážení kolegové, proč jsme iniciovali dnešní schůzi? Ještě je čas reagovat, ještě jsme definitivně o všechny tyto finanční prostředky nepřišli. My se ale bojíme, že se to stane. My prostě jako sociální demokraté nevidíme na straně vlády žádný zájem, žádný pohyb, žádné organizační změny, žádné personální změny, které by pomohly zajistit, abychom o tyto finanční zdroje jako Česká republika nepřišli. Tady přece hájíme zájem České republiky. Tohle není souboj politických stran.

Buď o ty finanční prostředky přijdeme, nebo je získáme. A přece když je dokážeme získat a rozumně investovat, tak to bude úspěch celé naší země. Nebude to jen úspěch vlády, ale bude to úspěch celé České republiky. Věci se mohou ještě napravit. Každý ztracený týden je drahý a platí, že už bohužel v letošním roce můžeme počítat s čistou ztrátou finančních prostředků.

Sociální demokraté navrhuji konkrétní postup. Dovolte mi, abych vás s těmito návrhy seznámil. A chtěl bych požádat jak zástupce vlády, tak zástupce vládní koalice, aby poslouchali, protože na tu reakci je skutečně ještě prostor.

Vláda by měla velmi rychle převést peníze z operačních programů, které mají s čerpáním problémy, do operačních programů, které čerpají dobře, zejména do regionálních operačních programů. Tento krok musí vláda udělat nejpozději letos. Letos je ještě prostor pro to, aby se tato operace zrealizovala. Tento přesun je potřeba velmi rychle dojednat s Evropskou komisí. Je důležité urychlit frekvenci výzev, zkrátit termíny pro hodnocení žádostí o dotace, zkrátit termíny pro posuzování plateb u schválených projektů, proplácet peníze u všech projektů v termínu splatnosti faktur. Je velmi důležité intenzivně proškolení žadatele, zlepšit realizaci výběrových řízení, urychlit činnosti úřadů, které udělují povolení projektům financovaným z fondů EU. A je také velmi důležité aktivně vyhledávat projekty, nikoli pasivně čekat, až bude předložena žádost.

Česká sociální demokracie opakovaně apeluje na vládu Petr Nečase, aby přestala před tímto problémem strkat hlavu do písku, přestala se tvářit, že se nic neděje, a provedla v co nejkratší době jasné změny, které špatná stav čerpání zlepší.

Vážené kolegyně a kolegové, pokud by byl schválen program této schůze Poslanecké sněmovny, sociální demokraté by navrhli usnesení, ve kterém bychom vyzvali vládu Petra Nečase, aby přijala všechna potřebná opatření k tomu, aby Česká republika minimalizovala ztráty při čerpání prostředků z EU. Bohužel musím říci – minimalizovala ztráty. Je evidentní, že v důsledku zpoždění čerpání už o peníze přijdeme. Teď jde o to, aby to byla částka co nejmenší.

Pokud bude vláda Petra Nečase dále tyto hrozby a rizika ztrát desítek miliard korun na rozvoj České republiky ignorovat, přijímá vláda za tyto ztráty plnou odpovědnost. A já bych byl velmi nerad, kdyby tuto odpovědnost na sebe přijímala celá Poslanecká sněmovna.

Děkuji. (Potlesk zleva.)

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Děkuji. Nyní je přihlášen pan místopředseda sněmovny Lubomír Zaorálek, poté pan kolega Pavel Kováčik.

Místopředseda PSP Lubomír Zaorálek: Dobré ráno, dámy a pánové. Dovolte mi, abych doplnil vystoupení pana poslance Bohuslava Sobotky, protože kromě toho, co on tady řekl, tak mně to připadá v něčem ještě iracionálnější než v tom, co znělo z vystoupení mého předřečníka. Já se pořád nemohu zbavit dojmu, jako kdyby v této zemi vláda z nějakého důvodu úplně ztratila zájem o čerpání evropských peněz, a platí to nejenom k tomu, co se čerpá nyní neúspěšně, ale dokonce jako kdyby to platilo i do budoucnosti. Jako kdyby si prostě z nějakého důvodu řekla ono nám to nejde, tak to prostě vzdáme. Anebo z nějakých ideologických důvodů prostě – my tady žádné peníze nepotřebujeme. A já tomu nerozumím a byl bych rád, což se nám zřejmě asi nepodaří, otevřít debatu na této schůzi proto, abych si ujasnil, jak to vlastně je a zda věci, které slyším v kulóarech, jste ochotni opakovat i tady veřejně od mikrofonu.

Víte, já nerozumím tomu, jak je možné, že – tohle přece není věc jedné politické strany a jednoho období. My všichni máme starosty, máme primátory. Všichni víte, jakou roli dnes sehrávají prostředky evropské, dokonce ne v nějakých inovačních projektech a v nějakých rozvojových záležitostech, ale dokonce v základním financování infrastruktury. Evropské peníze dnes přece u nás dodávají miliardy, skoro bych řekl do základních financování infrastruktury. Vezměte si třeba dopravu. Jako nové asfalty na silnice druhé, třetí třídy. Mohl bych jmenovat v oblasti školství, konkrétní programy, které řeší to, co by měl, a neměl bych to ani říkat, řešit základní rozpočet, veřejné rozpočty. Nám evropské peníze pomáhají i nyní v období krize udržet financování základních věcí. A každý, kdo pracuje v komunále, v obcích, městech, tak vám to potvrdí.

Máte starosty, máte primátory, vždyť to přece musíte slyšet. To je to, čemu nerozumím. Jak je možné, když to v současné době, ne v budoucnosti, sehrává už tak významnou roli při plnění potřeb tohoto státu, jak je možné, když se tady každou chvíli mluví o hrozbě rostoucího deficitu státního rozpočtu a každou chvíli ministr financí, který tady bohužel není, řekne – on dokonce ještě nedávno před Vánoci říkal, že to taky může být propad minus pět procent státního rozpočtu. Teď to vypadá řekněme o něco klidněji, ale klidně se bude uvažovat, že budeme někde potřebovat 26 mld., prostě zalepit ten deficit, který bude vůči plánovanému rozpočtu na rok 2012. Já bych rád slyšel kalkulaci třeba ministra financí, kolik ty evropské peníze dneska dělají a kolik jejich výpadky budou znamenat právě pro tento deficit. Jestli jste vládou rozpočtové odpovědnosti, tak ty evropské peníze v tom sakra sehrávají zatraceně důležitou roli přece! A určitě takovou kalkulaci lze provést. Jak je možné, že je vám tohle prostě jedno? Tahle čísla tady přece měla zaznít. To je konkrétní ohrožení rozpočtu státu!

Tady se veřejně, přátelé, neříká pravda o té situaci. Dokonce se tady, mám obavu, úplně veřejně lže! Já jsem toho byl svědkem teď v neděli. Pan

poslanec Bárta, poměrně viditelná figura vládní koalice, mi v pořadu v televizi řekl, že projekty Okno a Sport, dvě největší ostudy, které dneska máme, jsou projekty, které ještě nebyly poslány do Evropské komise.

Já vám to přečtu, přátelé, z dopisu Aurelia Cecilia: „On 8th December 2011 we have received proposals for two new projects Okno and Sport.“ To tady je napsáno.

Víte, kdo to je Aurelio Cecilio? Pro ty, co to neví, je to poměrně velmi uznávaný, velmi renomovaný evropský úředník. To není nějaký hej počkej. To je figura, o které se ví, že mu jde o věc, že to myslí velmi vážně. Dopis od něho není dopis od nějakého subalterního úředníka. Tady se skoro popíralo, že takové dopisy byly zaslány.

Přátelé, já vám řeknu, že jsem takovýto dopis ještě do České republiky, takovýto dopis jsem ještě nečetl. Ten dopis, o kterém pan ministr tvrdí: no, pouze se něco nepovedlo, tohle je dopis. Já nevím, co by ještě pan ministr chtěl, aby se mu napsalo z Evropy. To byste chtěl, aby tady bylo napsáno: What the hell are you doing in Czech Republic? Co k čertu děláte v té vaší zemi? Tohle je samozřejmě diplomatický jazyk, ale tohle je obžalovací spis, pane ministře! Jestli vy nejste schopni pochopit, jak je tohle vážné...

Já mám pocit, že tady je střetnutí dvou kultur. Prostě úředníci ministerstva vlády jako by vůbec nerozuměli tomu, co se jim píše. Všude slyším jenom zlehčování. A mimochodem, tady se nepíše jenom o Ministerstvu školství, v tomto dopise se píše i o dalších ministerstvech, to je vlastně vzhled do toho, jak ta situace obecně stojí. A tady se skoro popírají fakta.

Přátelé, abyste věděli, o co jde. V tomto dopise, mimo jiné, se informuje o tom, kromě toho tedy, že je tady doklad toho, že ty projekty, o kterých pan Bárta tvrdí, že nebyly nikdy poslány, tak se tady píše, že byly přijaty, a píše se i datum, tak kromě toho se v tomto dopise říká, že úroveň těch projektů je tak pochybné kvality – „Due to very doubtful quality I wonder if and how the relevant ministry section responsible for these areas of intervention participated in their elaboration.“ To znamená on říká: Vzhledem k jejich pochybné kvalitě si nedovedu představit, že by nějaké relevantní ministerské oddělení odpovědné za tuto oblast na tom vypracování pracovalo. Tak vzhledem k pochybné kvalitě těchto projektů si nedovede představit, že na tom někdo z odpovědných úředníků vážně pracoval. A já nejsem schopný, tady říká, to nikomu sdělit, protože se ti úředníci mění tak rychle, že nejsem schopný ani nikomu vysvětlit, že takto to nejde. Abyste mi věřili: Mr. Hodinář was replaced in December 2011 and Mr. Plaga left the ministry after only eight working days. – Pouze po osmi dnech! – I had no chance to clarify the situation with them. Neměl jsem žádnou příležitost a šanci jim objasnit, o co jde.

Jenom několik dalších perliček z toho dopisu. Omlouvám se za ten výraz perličky. Toto jsou tragické věci.

Tady je třeba napsáno... Tady se objasňuje, že jsou přece reálné potřeby třeba v oblasti školství a výchovy, na které bychom měli věnovat prostředky. On to tady dokonce vyjmenovává, pan Cecilio, kde si myslí, že by Česká republika logicky měla alokovat peníze. A proto říká, že je pro něj těžko pochopitelné – it is hardly understandable to devote such a significant amount of 1,2 billion czech crowns to fields where a contribution to the fulfilment is so doubtful. To znamená on nechápe, jak je možné vzhledem k tomu, kde máme tak vážné potřeby, jak je možné, že 1,2 mld. vyhazujeme oknem do tak pochybných oblastí, jako je – a to je na další stránce, přátelé. Protože tady se říká, že ty prostředky budou věnovány především mediálním korporacím a PR společnostem. Jestli mi nevěříte, tak v „main real beneficiary of these two projects would be media corporations and...“. To znamená hlavní, kdo z toho bude mít prospěch, budou prostě mediální korporace.

Abyste věděli, jak je to vážné, tak tady je dokonce napsáno, že je tady podezření na „possible fraud“. Fraud je podvod. A „misuse“ – zneužití „of the ESF“, to znamená European Structural Funds financial resources in relation with the regional elections to be held“, tedy je tu podezření na podvod a zneužití finančních zdrojů ve vztahu k regionálním volbám, které budou tento rok.

(Premiér mimo mikrofon.) Děkuji, tak je to European Social Fund, ne Structural. Ano, děkuji panu premiérovi, takže to je Evropský sociální fond.

Ale podstatné je něco jiného. Podstatné je to, že tady pan ministr Dobeš dostal explicitně napsáno od vysokého evropského úředníka, že je podezření na podvod a zneužití peněz v souvislosti s regionálními volbami. Víte, co to znamená, když toto ten úředník napíše? To je ortel smrti na tyto peníze! On to napsal, víte, proto, že tento úředník je auditovaný, hlídáný, a on když tohle napíše, tak se kryje a vysvětluje tím nahoru, že tyhle peníze nikdy nepodepíše, abyste tomu správně rozuměl. Tohle je značka vyřízeno. Ten diplomatický jazyk je zdvořilý, ale jeho důsledky jsou smrtelné. A nejenom že jsou smrtelné pro Ministerstvo školství. On totiž tady pan úředník dále píše, pan Cecilio píše toto: „Would serve as the bad example and would damage good reputation of the ESF in general“. Bude sloužit jako špatný příklad a mohl by poškodit reputaci Evropského sociálního fondu obecně, toto, co předvádí Ministerstvo školství. „Could have serious consequences for the role of the ministry as a managing authority.“ To znamená on říká, že toto prostě může mít vážné dopady pro roli ministerstva jako řídicí autority při rozdělování peněz, a dokonce se tady píše „in the future for the whole Czech Republic“. To znamená nejenom na Ministerstvu školství, ale dokonce obecně pro způsob, jak jiná ministerstva – dopravy, životního prostředí, průmyslu a obchodu – o kterých víme, že mají velké problémy, jak tato ministerstva čerpají peníze. Tento příklad to-

tiž nejenom že poškozují Ministerstvo školství a vnášejí pochybnosti nad tím, jestli je schopno spravovat evropské peníze, ale dokonce říká „the whole Czech Republic“ – celá Česká republika.

Tady se dokonce píše, přátelé – doufám, že mi to budete věřit a nemusím číst celý dopis –, že se dokonce bude uvažovat o tom, že by to mohly dělat jiné instituce než ministerstva a že budou hledat jiné instituce, protože vy jste se naprosto neosvědčili a selhali jste jako manažer těch evropských peněz. Copak tohle není tragické, že vám tady říká, že Česká republika selhala způsobem, který hrozí vážným poškozením reputace celého čerpání Evropského sociálního fondu v Evropě a uvažují o tom, že ta ministerstva budou muset nahradit něčím jiným, protože jsou prostě neschopní zabránit rozkrádání těch peněz?

Tady se píše „fraud and misuse“, což je diplomatický jazyk pro krádež, pane ministře. To je ostuda, když tohle se píše do České republiky. To je maximální tvrdost.

Toto je opravdu to „we are going to hell, friends in Czech republic“! Akorát, že to tady nikdo nepochopí, protože všechny úředníky, kteří to panu ministrovi mohli říci, tak je vyhodil. Tam už není nikdo, kdo by mu řekl, že tohle je opravdu zatraceně vážné. A proto pan ministr chodí každý den a říká: „Tady něco nám pišou, to napravíme, dávám hlavu na špalek, do tří měsíců...“ apod. Pan ministr nerozumí, protože má úplně jinou kulturu zřejmě, než je ta, se kterou tady diskutuje. A také lidé, které tam pozval, řekněme, mají úplně jinou kulturu, než je kultura těch lidí, se kterými se baví!

Tohle je dopis, ve kterém na jedné straně dává evropská strana najevo, že už si neví rady s partnery v České republice, protože jsou to lidé, kteří nerozumějí jazyku a nerozumějí zřejmě tomu, co se po nich chce. A navíc veřejně lžou! Chápete? Copak nerozumíte tomu, jak je to vážné, když člověk, který je členem K9, veřejně řekne, že ty projekty nebyly nikdy odeslány? Vy si myslíte, že oni to neregistrují, že vy takto lžete veřejně před veřejností?! Copak vám tento dopis neříká, že oni to velmi pozorně sledují?

To, že pan ministr dostal před tímhle dopisem ještě jeden dopis, který tady už nebudu číst, abych vás úplně nezničil – tak on dostal jiný dopis, ve kterém byl varován na to, aby prostě některé věci nedělal. A tady se píše, že to vypadá, jako kdyby ten dopis vůbec nečetl. On ho možná opravdu nečetl! A kdyby ho přečetl, tak ho nepochopí! (Pobavení v řadách ČSSD.) Chápete? Protože jak je možné, že vy neberete vážně tady partnera, který není jen tak nějaký partner? To je partner, který je spojený s miliardami peněz, které tu proudí. A vy tu řeknete „něco nám napsali, my ani nevíme, jestli ten dopis vůbec existuje“. Dlouho jste dokonce popírali existenci dopisu. V té další fázi tvrdíte, že tam o nic nejde, a nakonec řeknete, že to...

Vy to chcete spravít, přátelé? Tak já vám řeknu, co se tady píše na konci. Tady je napsáno: „Vzhledem k tomu co tu je, tak si nedovedu představit, jak chcete odstranit ty pochybnosti, které tu jsou, a otevřít prostor pro financování.“ „Vzhledem k tomu“ – já vám říkám, že to je štempl na to, abyste ty peníze nedostali. A na závěr se píše, což zřejmě také vám uniká, ten význam těch slov: „I would like to underline the seriousness of current situation and limited time available to act. That is why I send a copy of this letter also to the Ministry for Regional Development.“ To je také ministerstvo, které zřejmě nedělá nic. Chápete, tady je katastrofa! Premiér nedělá nic! Ministerstvo pro místní rozvoj nedělá nic! Chápete? Tady jde o miliardy peněz a nikdo nedělá nic. Dokonce nám ještě zabijete i ten bod. Vlastně ani mluvit se o tom nemá. Tady se říká: „Podtrhuji vážnost současné situace, máte omezený čas jednat.“ To je to nejtěžší varování. To už znamená: Vám už v podstatě čas vypršel. Chápete? My vám dáváme omezený čas jednat. To není tak, že vy máte prostor k nějakým nápravám, debatám v jednání.

Já jsem slyšel, že pan ministr jede do Evropy, že bude mluvit s evropským komisařem, teď, v nejbližších dnech. Že mu to bude zřejmě vysvětlovat. Já upozorňuji pana ministra, že tohle není na vysvětlování. Vy máte pouze omezený čas jednat. Vaším úkolem dneska není jet a vysvětlovat, že to nejsou tak velké podvody, jak to vypadá. Tohle není vaše role! Vy jste v té nejvíc vyhocené situaci, kdy máte za úkol předvést nějaké zásadní kroky, a místo toho pan Bárta vystoupí v televizi a řekne: „Okno a Sport, to jsme tam nikdy ani neposlali!“ Lže dále. Oni jsou zděšení z toho, že vy veřejně lžete. Jestli jste si toho nevšimli. Oni jsou zděšení z toho, že oni vám řeknou „Okno a Sport má pochybou kvalitu, v téhle podobě to nemůžete posílat“, a vy klidně řeknete veřejně „a my to tam stejně pošlem“. Oni řeknou „my vám neproplatíme ty projekty“, a vy veřejně řeknete „my to stejně budeme realizovat“. Takže to zaplatí samozřejmě daňový poplatník. To znamená, vy máte informaci z Evropy, že vám to nezaplatí, a vy veřejně řeknete „tak nám to zaplatí daňový poplatník“. Kdyby prostě neudělal Cecilio tenhle cirkus, že poslal další dopis a v něm poslední, nejtěžší varování, tak vy byste to snad klidně realizoval, za peníze daňových poplatníků. Chápete? To je přece normálně tunelování veřejného rozpočtu. To je nehoráznost!

A tohle, co předvádíte veřejně, chápete, tohle, co vy předvádíte veřejně, to je vlastně to, co vede k takovému typu dopisu. Oni zjistili, že se s vámi nemohou jinak bavit, tak vám to prostě tvrdě napsali. Máte poslední možnost jednat. Je to poslední varování. Ne vyjednávat s komisařem. Vy máte za úkol něco udělat. Ale upřímně řečeno, pane ministře, já mám pochyby o tom, že jste toho schopen. Protože vy vůbec ani nerozumíte té situaci. Ale budiž.

Mě znepokojuje to, že v takové situaci nejedná premiér. Protože tohle je přece věc, která se netýká jenom jednoho ministra, jednoho ministerstva. Tady se to týká, a já jsem to četl – to se týká i dalších ministerstev. Tady jsou pochybnosti o tom, že česká ministerstva vůbec jsou schopna ty peníze čerpat. A uvažuje se o tom, že budou nahrazena jinými institucemi.

Já nevím, co ještě vážnějšího byste chtěli slyšet. Tohle je to, co jsem řekl, že se týká těch peněz současně utrácených. Ale ještě k tomu musím dodat jednu věc. Já se domnívám, že ten problém se netýká jenom současnosti, minulosti, ale že se týká samozřejmě i budoucnosti. Protože mě znepokojuje i to, že Česká republika, jak jsme se dozvěděli v posledních týdnech, dala jasně najevo, že ona je pro to, aby se redukoval rozpočet Evropské unie a přidala se – požaduje, aby byl na úrovni 0,8 procenta rozpočtu dosavadního. Čímž opustila vlastně země Visegrádu a jako kdyby dala najevo, i když formálně se říká, že chce držet kohezní fondy na úkor zemědělské politiky, což je ale, všichni víme, nesmysl, protože zemědělská politika – to si Francie a další nenechají vzít, takže vlastně dojde k redukci kohezních fondů, kdy by se to takhle realizovalo na úrovni těch 0,8 procenta, a Česká republika si tím vlastně koleduje o to, aby byla ta, která bude první krácena v kohezních fondech. Takže jestliže v roce 2014 až 2020 se uvažovalo o tom, že tam může být pro nás až 650 miliard, tak my tady dáváme najevo, že o ty peníze příliš nestojíme. A to je to, čím jsem začal.

Mně to připadá, že skutečně vláda se chová tak, že o ty prostředky nestojí. Že tedy navzdory těm primátorům, starostům, kteří dneska s těmi penězi pracují, že ani do budoucna to z nějakého důvodu nebere vážně. Mně to není jasné proto, nechci tady pořád opakovat, že je tady pořád krize, ze které máme za úkol nějakým způsobem se dostat, protože bych měl normálně dojem, že pro budoucno to jsou opravdu pro nás peníze jako voda živá, které by nám pomáhaly získat prostředky na budování infrastruktury. Ale my tady se chováme – dokonce tím podrazíme Visegrád – jako někdo, kdo řekne „ať se ten rozpočet sníží na 0,8“, a dáváme tím najevo – no, co se udělá? Sníží se ta hranice 0,75 procenta průměrného HDP na 0,65, Česko z toho vypadne a budeme, přátelé, čistým plátcem. To přece není možné, že byste tohle nevěděli, že hrozí. A je vám to možná jedno. Z nějakého důvodu. I na to máte právo. Ale já bych to tedy v tom případě rád slyšel. To znamená, že vy opravdu nestojíte o budoucnost čerpání kohezních fondů, zřejmě máte jiný plán, jiný způsob, jak ty investice získat. Protože přece snad si tady nemusíme vysvětlovat, že Česká republika z těch zahraničních investic do značné míry žije. My tady tolik kapitálu nemáme. Takže pokud tady byl růst, tak byl vždy investovaný nějakými – vždy byl hnaný nějakými zahraničními investicemi. Takže to platí i do budoucna.

To znamená, do budoucna ta situace bude jiná. Já předpokládám, že se Evropa konsoliduje, že tady bude nějak obnoven růst, bude se investovat do infrastruktury, a domníval bych se, že i pro nás je zájem se do tohoto samozřejmě dostat. To nám otvírá přeče prostor. A já jsem si myslel, že na tom jsme schopni se dohodnout. Také se jedná o léta 2014 až 2020. A to je něco, o čem bychom si mohli říci, že o to stojíme. A neztejte se, ty vaše kroky, když vy veřejně vyhlásíte, že vám stačí 0,8 procenta rozpočtu a opustíte tedy naše sousedy, tak pro mě to je, jako kdyby vám tohle bylo jedno. Jako kdybyste nepředpokládali snad vůbec, že tyhle investice se tady budou zítra nějakým způsobem, potom co se obnoví růst, dělit, a vy nemáte zájem u toho být. To je to, čemu upřímně řečeno nerozumím. Já nerozumím vaší strategii.

Ideální by bylo, kdybychom na tom, co se tady bude dít po roce 2014, dokázali najít nějakou dohodu, opozice i koalice, protože to je budoucnost, kde nikdo nevíme, jak tady bude vypadat budoucí vláda. Ale vy děláte kroky, poměrně v tichosti, protože o tom se ani moc nemluvilo, tady se o tom ani nikde nedebatovalo – to, že vlastně jdete s takovouhle pozicí. Já jsem se domníval, že budete držet skutečně tu pozici Visegrádu. Vy jste ji před pár týdny opustili, teď se o tom vlastně pomaličku dovídáme. Vy tady vlastně v tichosti děláte nějakou politiku, kde opouštíte to, abychom my sehráli nějakou solidní roli a měli šanci se dostat k podobným infrastrukturním prostředkům, jako to bylo řekněme doposud, i když je tak mizerně čerpáme.

Takže tady nejde o to, že já nerozumím té laxnosti, a budiž, tady jsem měl jedno Ministerstvo školství, které selhává, ale tohle je věc skutečně premiéra, tohle je věc nejenom jednoho ministerstva. Já nerozumím té laxnosti, se kterou to necháváte plavat, podobné dopisy a podobné zprávy a celou situaci, a zároveň bych si tedy chtěl ujasnit, jak to bude zítra. Jestli je to tak, že na to vlastně rezignujeme z nějakého důvodu. Třeba proto, že jste si možná řekli, že nám to prostě nejde, prostě to neumíme, nebo se tu prostě krade a podobně, tak to prostě necháme plavat. Tak jste si to řekli, tak bych byl rád, kdyby se tu otevřel bod, kde bychom si to vyjasnili. Prostě bych rád věděl, na čem jsem.

Takže tento bod není proto, protože bychom si mysleli, že je třeba vás potrápít, ale abychom si ujasnili, kde vlastně vůbec, přátelé, jsme. Jsou to nemalé peníze a může to rozhodnout o tom, jestli bude tady zítra z čeho platit cestu z krize, protože na to budeme ty prachy potřebovat. Já si myslím, že pak se ukáže, že na to peníze prostě mít nebudeme. To vůbec nemusí být tak jednoduché.

Mluvil jsem dlouho a pravděpodobně to neschválíte, ale to je asi tak jediné, co mohu dělat, že jsem vám řekl, proč bod pokládám za mimořádně důležitý. (Potlesk poslanců ČSSD.)

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Dalším přihlášeným je pan poslanec Pavel Kováčik, o slovo se též hlásí pan ministr školství, čili jeho vystoupení bude následovat po panu předsedovi poslaneckého klubu KSČM. Prosim, pane kolego.

Poslanec Pavel Kováčik: Děkuji za slovo, paní předsedkyně. Vážená vládo, paní a pánové, tu otázku, kterou tady pokládal pan místopředseda Zaorálek, kde vlastně, přátelé, skutečně jsme, si kladou občané České republiky a spolu s nimi i my velice často, čím dál tím častěji poslední dobou.

Měl jsem připravený podobně dlouhý projev, a to v češtině, čili nebudu trápit stenografy cizími výrazy jako předchozí dva projevy. Ale myslím si, že zde šlo o fakta tak jasná, že je není třeba jedno po druhém opakovat, a proto mi dovoluji mé vystoupení z podkladů, které mi moje zázemí v poslaneckém klubu KSČM připravilo, velmi zkrátit na to, co tady možná nezaznělo a mělo zaznít, na to, co podle našeho soudu, soudu poslaneckého klubu KSČM, je třeba ještě dodat.

Především si myslím, že je třeba si jasně říci, co jsou to ty evropské peníze, o které tady jde. Že mýtus, že to jsou peníze, které nám přicházejí odněkud z Bruselu, odněkud shůry, a že je tedy můžeme a nebo nemusíme využít – je třeba navždycky jasně říci a jasně vysvětlit, že to jsou přeče naše peníze. To nejsou peníze, které někdo odněkud jinud nasypal do pokladničky, do oslíčka, který se otřese, když mu dobře napíšeme žádost, a spadnou sem a budou to nějaké peníze navíc. To jsou peníze, na které se složili čeští, moravští a slezští daňoví poplatníci, to jsou peníze, na které se složili zaměstnanci nižšími platy, než by měli mít, důchodci nižšími důchody, než by měli mít, živnostníci a podnikatelé možná vyššími daněmi, než by měli mít, a ti potřební z nejpotřebnějších nižšími dávkami, méně důstojnými, než by mohli mít. A ty peníze se potom pošlou do toho Bruselu a záleží na tom, jakým způsobem se kterákoliv vláda vypořádá s tím, jak je dostat zpátky tam, kam patří, to znamená do České republiky, do jejích silnic, škol a dalších a dalších staveb či programů, které je třeba, aby tady byly realizovány. Kdyby se ty peníze neposlyaly do té Evropy, tak se využily zde na stejné účely, ke kterým je vytahujeme zpátky.

Myslím si, že jednou provždy je třeba si říct, že tady vláda rozpočtově odpovědnosti hazarduje s vlastními prostředky České republiky, občanů České republiky, které byly na čas poslány někam jinam, aby se nám vrátily lepší, novější, lesklejší, ale tam, kde jsou potřeba. A vlády je bohužel, to není jenom tato vláda, nedokážou úplně efektivně stáhnout zpět, a promiňte, já jsem mezi materiály, které jsem si k tomuto vystoupení stáhl nebo nechal stáhnout, našel i ty sebeckvalné PR materiály z Ministerstva školství, jak je to všechno téměř na 100 % v pořádku a jak jsme prostě jenom ti hloupí rýpalové, kteří hledají za každou cenu nějaký flek na

sněhobílém prostěradle. A bohužel fleky jsou velmi výrazné. Nacházíme je tam všichni a vidí to i občané. Je to neodpuštělné, že vlastní vinou, vinou vlastní vlády, Česká republika brzdí zejména teď, v době krize, rozvoj infrastruktury, a vy si snad jenom říkáte: no a co, však občané České republiky si už dávno zvykli jezdit po hrbatých silnicích či na jinak hrbaté záležitosti infrastrukturního typu. A teď narážím třeba i na to, jakým způsobem hrbatě se naše vláda staví, a zejména Ministerstvo školství, k vysokému školství. Myslím si, že to je také jedna z vizitek, jak se koukáme dopředu, do budoucna.

Situace je alarmující a můžeme říci, že nečerpání prostředků nahradíme tím, že nasadíme školné a peníze tam tedy nějakým způsobem přijdou. Když už nejsme schopni je přitáhnout odněkud jinud, vrátit si je zpátky z Evropy, tak je vytaháme z těch studentů, pardon, z rodičů studentů, kteří mají zájem o vyšší vzdělání. Chce se mi ale říci, že to přece nemůže být problém pouze jednoho ministra nebo jednoho, dvou, tří úředníků na ministerstvu. Chce se mi říci, že je to problém spíše systémový.

A tak jak jsem tady včera tuším řekl, je třeba mít snahu, jak problémy opravit, jak je vyřešit, aby to fungovalo lépe pro lidi. Proto chci podpořit spolu s klubem KSČM návrh programu této schůze, protože, byť je ten čas, řečeno diplomatickým jazykem, už velmi omezený, tak je naší povinností i ten velmi omezený čas využít k tomu, abychom se pokusili alespoň zachránit, co se zachránit dá.

Není to problém prohlášení jednoho ministra, když se mi to podaří, tak budu dobrý, když se mi to nepodaří, tak dám hlavu na špalek. Byly varovné signály, mnozí členové opozice upozorňovali na problémy, poslěze studenti vyhazovali melouny z oken, aby jasně dali veřejnosti najevo, že něco není v pořádku. A ta hlava na špalku, ta přece ale nevyřeší návrat těch peněz zpátky tam, kam patří. Občané, alespoň ti, se kterými často mluvím, nehodnotí výkony této vlády příliš dobře, někteří ji posílají ke všem čertům. Já musím říci, že čím dál tím častěji s těmito občany souhlasím. Ostatně na tiskové konferenci jsem prohlásil, že prostě a jednoduše jestliže vláda jako celek není schopna řešit takové základní problémy, tak musí odejít.

Podpoříme program této schůze. Jste-li zodpovědní, prosím vás o totéž. Děkuji. (Potlesk poslanců KSČM.)

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Nyní prosím o slovo pana ministra školství Josefa Dobeše. Prosím. Pan ministr Jankovský je též potom přihlášen.

Ministr školství, mládeže a tělovýchovy ČR Josef Dobeš: Děkuji. Vážená paní předsedkyně, vážený pane premiére, vážení kolegové z

vlády, dámy a pánové, jelikož po mně půjde kolega Jankovský, budu se věnovat čistě operačnímu programu OPVK ve školství.

Jsem velice rád, že pan Zaorálek má takovou silnou péči o tento operační program a tak zajímavě to tu popsal. Je škoda, že to neřikal před půlrokem, před rokem, před dvěma léty, před třemi léty.

Když jsem nastoupil 13. 7. 2010, věděl jsem, že mám několik velmi těžkých úkolů. Od 13. 7. jsem věděl, že jedním z nejtěžších jsou operační fondy a zejména operační fond Vzdělávání pro konkurenceschopnost, protože jsem zdědil 0,27 % certifikovaných výdajů. Dva a půl roku po spuštění tohoto projektu! Já jsem říkal už tehdy, že toto je těžký úkol a že ten úkol zvládneme, a nastavil jsem na ministerstvu progres. A jestliže se tady baví pan – prostřednictvím paní předsedkyně – předseda Kováčik o oslavných dopisech, tak to nebylo o tom, že je všechno bez problémů. Bylo to naopak o tom, že tady jsou problémy a že tady objektivně na číslech nastal progres čerpání.

Je potřeba říct, že od dubna 2011 já mám nad sebou takovou zajímavou laťku. Každý měsíc prochází kontrola od Evropské komise, od dubna 2011, která kontroluje, jestli OPVK splní parametry N+2, N+3. To znamená, jestli stihne vyčerpat prostředky do konce roku 2015. A zase přes paní předsedkyni pro pana Zaorálka. Víte, kdo je tím, který každý měsíc dává štempl nad OPVK, že plníme? Pan ředitel útvaru Aurelio Cecilio. Takže každý měsíc od dubna až do ledna 2012 máme potvrzení, že čerpání zvládáme. Z toho je jistota i v této těžké situaci, že to stihneme vyčerpat. To znamená, že Evropská komise opakovaně říká, že to jsme schopni zvládnout tím, jak jsme nastartovali progres zděděných 400 projektů. Dneska je 6,5 tisíce těchto projektů, které čerpají tyto peníze. Vláda v létě 2011 i na základě těchto zpráv rozhodla, že není třeba realokovat prostředky ze školství, tyto měkké prostředky, které jsou životně důležité.

Ministerstvo pro místní rozvoj, o tom možná bude mluvit kolega Jankovský, 31. 12. 2011, na konci toho roku, řeklo, že všechny operační programy včetně OPVK splňují vyčerpání prostředků k roku 2015.

Víte, ono tu hlavu na špalek je třeba dát, jestliže máte něco těžkého a chcete to splnit a jste přísný na svoje podřízené. Tam ta přísnost je. Tak vy osobně musíte nést odpovědnost, abyste nebyl alibista a řekl si: Já je vyhazuju, ale já za to nenesu odpovědnost. Proto ta hlava na špalek za státní maturitu i za evropské peníze. Rozumím tomu, že některým politikům položit hlavu na špalek, nést osobní odpovědnost se zdá strašně cizí. Možná se toho strašně bojí, že by to někdo mohl překlomit i na ně. Ale je to v tuhle chvíli manažersky nutné, protože jinak bych to skutečně nezvládl.

Příznám se, že když mluvil – zase prostřednictvím paní předsedající –

pan předseda Sobotka a říkal „vyčerpali jsme všechny nástroje“, tak já tak vzpomínal, kdy mě kdo interpeloval ústně či písemně a já bych na to neodpověděl, co se týče evropských fondů. Nevzpomínám si. Za poslední tři týdny byl dvakrát školský výbor, který chtěl informace k OPVK, k čerpání evropských fondů. Dostal podklady, dostal tyto věci. Já rozumím tomu, že tady je potřeba dneska udělat show, divadlo, situaci vyostřit, protože situace je těžká, ale je dobré tohle udělat.

Když jsme se bavili o tom, co sociální demokracie vyjednala, co udělala a v tom všem, tak – minimálně dva ROPy jsou dneska, pane předsedo, zastaveny. A já vám řeknu, co mě dělá velké problémy. Vyjednání toho, že Praha nemůže čerpat evropské peníze. To je skutečně těžká věc, jestliže v Praze máme 60 % vědy a výzkumu v České republice, jestliže v Praze máme 60 % vysokých škol, ale nemáme možnost čerpat. Tak to je velký problém. To rozevírá nůžky a velmi nevyrovňuje tuto situaci. Za toto dědictví vám mimo jiné velice, velice děkuji. (Hodně ironicky.)

Teď k těm posledním, teď k tomu, co tady zaznívalo. Ano, Ministerstvo školství a ministr Josef Dobeš rozhoduje o 6 mld. do individuálních projektů národních. Pro vaši informaci, je to 35 projektů, které jsou v nějaké fázi, v hodnotě 6 mld. A já jsem si jenom takhle ... A tyto projekty jsou pravidelně konzultovány, mj. s ředitelem útvaru Aureliem Cecilie. Projekt Okno, kdybych ho takhle nazval, projekt na finanční gramotnost, je konzultován od října 2010 pravidelně.

Tak já vám řeknu k odklonění těch peněz, jak tady říkal pan místopředseda Poslanecké sněmovny. Tak jestliže odkládáme na vysoké školy, na strategický rozvoj vysokých škol 1,7 mld., v projektech Krédo, v projektech Metodika, v projektech Integrace, tak to je 1,7 mld., tady vám říkám: tyto peníze dáváme i do pražských vysokých škol. Tak to je jeden odklon.

Druhý odklon. Věda a výzkum. A opět mimo jiné i do Prahy – zhruba v hodnotě 0,8 mld. Podpora technických a odborných škol v IPn v hodnotě 0,8 mld. Opět velmi odkloněné peníze, které zřejmě nepotřebujeme v regionálním školství. (Hodně ironicky.)

Kariérní růst učitelů a ředitelů. Věc, která se váže k zákonu nedávno schválenému, zákonu 563, v hodnotě 0,4 mld. Tam máme tři IPn v této hodnotě. A teď jsou ony projekty. Jeden se jmenuje Podpora občanů. Podle mě ve finanční gramotnosti, sociální a právní gramotnosti. Z jedné strany jsme kritizováni, že jdeme do reformy, do nutných reform, a z druhé strany jsme kritizováni, že se tady pokoušíme o takové bláznovství, jako vytvořit IPn na podporu těch občanů, kteří možná nejtíže nesou tuto reformu. A mohu vám říct, že v projektu, který mimo jiné znovu zítra konzultujeme v Bruselu – a já tvrdohlavě ho zítra v Bruselu budu konzultovat – máme 8 % na mediální podporu. 8 % z alokované částky. Takže jestli je bláznovství

bojovat o toto IPn? Já říkám, že není a že o něj hodlám bojovat. A je čas o něj bojovat.

A pak jsou IPn zaměřená. Tři. Jedno IPn v tom už není. Ano. To je onen spor. IPn, která se věnují sociálně vyloučeným regionům, v hodnotě 0,5 mld. To jsou oni psychologové, speciální pedagogové, asistenti pro regionální školství. Toto jsou ony odkloněné peníze v 35 individuálních projektech národních.

Mám nad sebou velmi těžký úkol, drsný a jasně nastavený harmonogram, ale ne od dnešního dne, ale od dubna 2011. A běžíme ten běh a zvládneme ho. Já nečekám skutečně na kolegy, aby mi sdělovali, jak je vážná situace. Já ji vnímám a něco v tom dělám a mám jasně nastavený harmonogram. Takže děkuji kolegům, zejména z opozice, za podporu v tomto boji a za upozornění na to, jak je situace vážná.

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Děkuji panu ministru Dobešovi. Nyní požádám o slovo pana ministra Kamila Jankovského. Oznamuji, že zde mám dvě faktické poznámky, ale těm nemohu dát prostor, neboť neběží žádná rozprava, jsme ve schvalování pořadu schůze. V tuto chvíli mohou vystoupit pouze osoby s přednostním právem, a to s řádným vystoupením bez možnosti faktických poznámek.

Pan ministr Jankovský. Prosím.

Ministr pro místní rozvoj ČR Kamil Jankovský: Děkuji, paní předsedkyně. Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, krátce bych zareagoval na to, co jsme tady slyšeli.

Ono nikdy není nic tak černobílé, jak někdy bývá podáváno. Já tady nebudu říkat, že čerpání evropských fondů je bez jakýchkoliv problémů, že nám jde všechno hladce, že budeme čerpat všechno úplně ideálně a že všechny projekty, které běží, jsou úplně ty nejskvělejší, které jsme mohli vybrat. Ne, není to pravda. Na druhou stranu, není to ani zas tak katastrofické, jak se nás tady kolegové snaží přesvědčit. Je sice pravda, že je vyčerpáno 17 % z hlediska certifikovaných výdajů, nicméně prostředků, které jsou kryty rozhodnutím, je už 560 mld. a proplacených prostředků příjemcům je 308 mld.

Další věc. Na tomto místě říkám, že do konce roku 2011 nebyla žádná ztráta alokace. To znamená, že pravidlo N+2, N+3 nebylo porušeno. Je potřeba říct, že čerpání období 2007-2013 je až do roku 2015. My bychom měli mít vyčerpány prostředky řádově do prvního pololetí 2015 tak, aby se stihla certifikace.

Že problémy v jednotlivých operačních programech máme, je skutečně pravda. Je také pravda, že nastavení těch programů, to znamená 24 operačních programů, z toho 18 národních, nebyla šťastná věc. Některé

prostředky, které byly alokovány v operačních programech, byly nesmyslně vysoké. Já to mohu uvést na příkladu OPTP, operační program Technická pomoc, kde my jsme řídicím orgánem. A my jsme sami navrhli převod jedné miliardy korun, z toho 800 milionů, byla to miliarda a tuším 200 mil., z toho část šla do regionálních operačních programů a část na podporu bydlení. Protože jsme věděli, že tuto částku z OPTP nemůžeme vyčerpat, protože byla nastavena nesmyslně vysoko.

To množství operačních programů mimo jiné velmi znesnadňuje určitou flexibilitu v těch programech.

Zaznělo tady, že regionální operační programy čerpají výborně. Ano, je to pravda. Regionální operační programy čerpají dobře a já souhlasím s tím, že jsou na předních místech z hlediska čerpání. Ale ruku na srdce – ono to je také dané tím, o jaký charakter projektu se jedná. Přeci jenom velké projekty vyžadují řečneme daleko delší čas na přípravu.

Pokud se bavíme, a zaznělo tady realokace z Ministerstva školství, to jsou projekty z Evropského sociálního fondu. Já jsem nedávno jednal v Brně s Asociací krajů. Tam samozřejmě o měkké projekty žádný zájem není. A z Evropského sociálního fondu nemůžeme ty peníze, i kdybychom chtěli, realokovat do nějakých tvrdých projektů, o které mají zájem regionální operační programy.

Další komentář k aktuálnímu stavu. V tuto chvíli samozřejmě jsou pozastavené platby, to znamená podle § 91, kde je pozastavená lhůta u operačního programu Doprava, u operačního programu Životní prostředí, u operačního programu OPVK Ministerstva školství a u regionálního operačního programu Severozápad. V loňském roce byl pozastaven operační program OPPI Ministerstva průmyslu. To je program, který už se podařilo po šesti měsících opět obnovit. Pozastavení, to znamená využití článku 91, je samozřejmě velmi nepříjemné, ale není to, prosím vás, že by to byla ojedinělá věc. Pozastavení, to znamená využití článku 91, je v rámci Evropské unie řádově 80.

Další věc. My samozřejmě komunikujeme s Evropskou komisí o tom, co nám komise vytýká. Hlavně z hlediska projektů, které byly v minulosti a kde nám skutečně hrozí některé nezpůsobilé výdaje. Pan místopředseda Zaorálek tady říkal, že to samozřejmě má dopad na rozpočet. Ano, má. A proto, a je to v usnesení vlády tuším z ledna, my jsme požádali jednotlivé řídicí orgány operačních programů, jednotlivá ministerstva, aby nebudou refundovány, tzn. že nebudou proplaceny Evropskou komisí, a to jsou projekty buď jako celek, nebo tam může být korekce, to znamená částečné krácení. A samozřejmě tuto částku potřebujeme vědět a potřebuje ji vědět samozřejmě i pan ministr financí Kalousek. Ta věc je samozřejmě nepříjemná, protože jsou to prostředky, které musíme hradit z národních

zdrojů. Neznamená to, že o ty peníze musíme přijít. Pokud budou připraveny jiné projekty, tak v rámci alokace můžeme tyto projekty nahradit jinými projekty. Nepříjemné je na tom samozřejmě to, že tyto prostředky, které budou označeny Komisí za nezpůsobilé, budou hrazeny z národních zdrojů.

Já jsem minulý týden třicátého jednal s oběma eurokomisaři, jak s eurokomisařem Hahnem, tak s eurokomisařem Andorem. Co se týče výhrad, které měla Evropská komise k našemu stavu, který je tady, tak my jsme připravili takovou jakoby road map, kterou jsme procházeli s oběma komisaři. Jedná se o to, že Komise měla samozřejmě výhrady k těm minulým projektům z hlediska veřejných zakázek. Komisi vadily právě ty věci, které se týkaly třeba losovaček při zúženém řízení, nepřiměřené využití smluvních pokut atd., atd. A samozřejmě přijetí zákona o veřejných zakázkách, který jsme samozřejmě s Komisí konzultovali, bylo jeden z bodů, které byly nutné pro to, aby Komise ten progres viděla.

Co se týče toho, co děláme nyní. V tuto chvíli pod monitorovacím výborem se vlastně prověřuje aktuální stav na jednotlivých operačních programech a nejspíše na přelomu dubna a května dáme návrh na to, které prostředky je nutné realokovat do jiného operačního programu. To se týká rovněž programu OP VK Ministerstva školství. Já jsem s panem eurokomisařem Andorem o tom dlouze mluvil a skutečně výsledek debaty byl ten, že školství má na to řádově do dubna během dvou tří měsíců předložit buď nové projekty, anebo v průběhu května my na vládě navrhneme realokaci zdrojů z OP VK do jiného operačního programu, který může využít měkké projekty, což je například OP LZZ.

V tuto chvíli probíhá debata o novém programovacím období a já pevně věřím, že se nám díky dramatickému snížení počtu operačních programů podaří předejít chybám, které v minulosti byly v tom systému nastaveny. Děkuji.

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Děkuji panu ministrovi Kamilu Jankovskému. Pan předseda vlády ještě se hlásí o slovo, ale také pan kolega Vojtěch Filip, takže po panu předsedovi vlády pan kolega Vojtěch Filip. – Takže jiná dohoda. Slovo má pan poslanec a předseda KSČM Vojtěch Filip, poté bude mluvit předseda vlády.

Poslanec Vojtěch Filip: Děkuji, paní předsedkyně. Pane předsedo vlády, členové vlády, paní a pánové, dovoluji si velice krátce připomenout, proč jsem přesvědčen, že tento bod programu nebo tato mimořádná schůze má proběhnout se vším všudy, to znamená s diskusí, byť sebekrátkší. Ale zejména s usnesením.

Stalo se nedobrym zvykem v jednání Poslanecké sněmovny, že se po-

kusíme prostřednictvím sporu mezi koalicí a opozicí zabránit projednání některých bodů, které mají zásadní význam pro Českou republiku. To, co má být předmětem tohoto jednání, není jakýsi zájem koalice na tom, aby vítězila nad opozicí. Má to být zájem České republiky. A v tomto ohledu to, co řekl kolega Pavel Kováčik, je to zásadní. My tady přeci nerozhodujeme o jakýchsi penězích shůry, ale o tom, že naši daňoví poplatníci se dobrovolně po rozhodnutí v referendu v roce 2004 zavázali, že část prostředků z daní odvedeme do Bruselu a že budeme společně v té společné politice pokračovat v jejich čerpání. A my jsme se dostali do situace, kdy to čerpání se nedaří tak, jak by se dařit mělo.

Já tady nechci vyčítat jednotlivosti, které tady připomínal pan ministr Dobeš, a jenom bych chtěl připomenout, že při známém složení výborů a jednání je samozřejmě možné, že výbor nezařadí žádnou takovou věc na své jednání, aby se nedostali koaliční poslanci do sporu s vlastním ministrem. A pokud jde o interpelace, neztejte se na mě, takový argument nemohu přijmout vzhledem k tomu, že situace je víc než vážná. Naopak jsem přesvědčen, že svým způsobem tón odpovídající tomu, co se tady má dnes projednat, řekl pan ministr Jankovský, který evidentně mířil do realizace čerpání prostředků z EU z jednotlivých fondů. Nejde o jednoho ministra nebo o jedno ministerstvo, jde o to, čeho má dosáhnout Česká republika.

Vidím potřebu zařazení a schválení programu této schůze v jedné jediné věci – že to bude jasný vzkaz všem strukturám, ať už je to Evropský parlament, ať už je to Evropská komise, Evropská rada, ale i byrokratický aparát Evropské komise, že ČR má upřímný zájem na čerpání, že to není něco, co by bylo sporem mezi námi, ale že to je zájem všech. A v tomto ohledu vás žádám: Vy, kteří jste ještě neztratili pud sebezáchovy a vidíte, že je tady potřeba něco udělat, připusťte, že tato schůze se má konat, byť by se konala po té debatě-nedebatě těch, kteří mají právo přednosti jenom krátkou dobu, a bylo přijato usnesení, že je naším zájmem a že všechny struktury státní moci v ČR budou pracovat na tom, aby se čerpání změnilo z oněch 17 % na čerpání, které nám náleží. Je to proto, že v tuhle chvíli opravdu nevedeme spor koaličně opoziční. Je to proto, že vedeme spor o to, jestli ČR bude moci dostát svým závazkům, které dala jednotlivým subjektům v rámci programů. A můžeme se dokonce bavit o tom, jestliže některý z programů v rámci integrovaných operačních programů není možné čerpat, jestli nepřesunout prostředky včas a například s nabízenou změnou rozpočtu, jak signalizoval několikrát ministr financí Miroslav Kalousek, do regionálních operačních programů a rozhodnout tak vůlí této Poslanecké sněmovny.

Já vás opravdu žádám a prosím, abyste tentokrát opustili onen spor koalice–opozice, schválili tuto schůzi a pokusili se najít společnými silami u-

nesení, které dá jasný signál tomu, že je tady enormní zájem o to čerpání, že je tady enormní zájem o nápravu chyb, které v konkrétním čerpání jsou, ať už jde o, promiňte mi, nesmyslnou korespondenci mezi jednotlivými ministry a úřady v Bruselu, anebo jestli jde o to, že nejsme schopni zkontrolovat správný průběh čerpání a jsme potom na tzv. černé listině těch, kteří nemají dostatečnou kontrolu. Já bych chtěl, aby průběh této schůze byl takový, jako se nám to podařilo ve čtvrtek na neformálním jednání vedení třech výborů a zástupců ministerstev, kteří se o to starají. Myslím si, že tam jsme udělali krok dopředu a že takové jednání je možné. Proto vás žádám opravdu, abyste tentokrát zvážili ono černobílé hlasování. Nemá smysl! Děkuji vám. (Potlesk poslanců KSČM.)

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Prosim nyní o vystoupení předsedu vlády Petra Nečase.

Předseda vlády ČR Petr Nečas: Vážená paní předsedkyně, vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, dámy a pánové, téma čerpání evropských fondů je poměrně závažné, není to téma jednoduché. Ve skutečnosti nejenom v odborném aparátu českých ministerstev, ale i na české politické scéně existuje skutečně jenom velmi omezený počet lidí, které můžeme zcela zodpovědně označit za skutečné odborníky, a z tohoto pohledu je to téma, které vyžaduje poměrně hluboký stupeň znalostí. Na druhé straně, jak jsem již řekl, je to téma vážné, které bychom neměli podceňovat, ale neměli bychom také zapomínat na historii.

Jsou tady kritizovány operační programy a jejich čerpání, které jsou prováděny v tomto programovacím období, které započalo 1. ledna 2007. Já bych chtěl jenom připomenout, že vlády sociální demokracie, resp. vláda sociální demokracie, která končila 3. září 2006, čili pouhé necelé čtyři měsíce před začátkem nového programovacího období, nedokázala schválit a prosadit jeden jediný operační program. Jeden jediný operační program! Celé dva roky od roku 2004 v podstatě nebylo odpracováno prakticky vůbec nic. Jediné, co bylo předloženo – struktura více než 20 operačních programů, struktura, která se jednoznačně ukázala jako neefektivní, jako špatná, jako vadná, jako struktura, která přímo systémově vede k problémům, které dnes tady řešíme. Byla to prostě výrazná chyba vlády, která tady vládla do roku 2006, že zvolila tuto strukturu 24 operačních programů a nedokázala ji připravit.

Já se plně hlásím k tomu, co tady řekl pan předseda sociální demokracie poslanec Sobotka, že jsem seděl v té minulé vládě. Na druhé straně ano, já jsem byl zodpovědný za operační program Lidské zdroje a zaměstnanost, který byl schválen a certifikován hned jako druhý ze všech českých operačních programů, čili já si za tímto programem stojím. Myslím

si, že i jeho stávající čerpání dokazuje, že byl připraven dobře a kvalitně a že relativně slušně funguje a pomáhá například i v politice zaměstnanosti.

Na druhou stranu bychom neměli bagatelizovat to, že nemá smysl strkat hlavu do písku a nalhávat si, že ČR patří k těm členským zemím, které čerpají dobře. Údaj, který tady již zazněl, že jsme čtvrtí odzadu, je údaj pravdivý. Je to údaj pravdivý, je to údaj burčující, určitě nám tady bliká pomyslná oranžová kontrolka a neměli bychom s tím být spokojeni, protože za námi jsou jenom Rumunsko, Bulharsko a Itálie. Čili tato společnost – teď se nechci dotknout těchto tří zemí – není zrovna společnost z hlediska čerpání a finančního hospodaření apod., ve které já se cítím komfortně, takže i z tohoto důvodu bychom měli skutečně zapracovat na tom, abychom se dostali směrem nahoru. Rezervy a problémy samozřejmě máme, víme však o nich a vláda podniká kroky ke zlepšení situace.

Na druhou stranu bych rád mírnil nevěcnou a nepodloženou hysterii, které jsme byli svědky v některých médiích i v předcházejících veřejných vyjádřeních, včetně vystoupení v této Sněmovně. Mým cílem proto není situaci bagatelizovat, ale ani přeceňovat existující problémy a vytvářet katastrofické scénáře. Nejlépe bude situaci zhodnotit na základě prosté rekapitulace faktů.

V říjnu 2011 provedly orgány Evropské komise audit operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Jeho výsledky jsou shrnuty v návrhu auditní zprávy, jejíž anglická verze byla české straně zaslána 22. prosince loňského roku. Dne 5. prosince 2011 poslala česká strana Komisi žádost o platbu v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost ve výši necelých 47 milionů eur. Přitom je důležité si uvědomit, že zaslání žádosti bylo nezbytné pro splnění tzv. pravidla N+3, to znamená, aby se finanční alokace přidělená pro rok 2008 vyčerpala do konce roku 2011. Pokud by k zaslání této žádosti nedošlo, operační program by přišel o část finančních prostředků. Jinými slovy totéž: nemohli jsme jinak, než žádost poslat, jinak bychom část peněz museli vrátit zpět do evropského rozpočtu.

Dne 25. ledna 2012 Komise předala české straně dopis generálního ředitele pro zaměstnanost, do jehož působnosti v rámci orgánů Komise spadá mj. právě operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost. V tomto dopise pozastavuje Komise platební lhůtu pro proplacení žádosti o zmíněnou platbu. Komise se přitom odvolává na článek – a to je důležité – 91 nařízení 1083/2006, které upravuje fungování evropských fondů. Komise pozastavení lhůty pro proplacení žádosti zdůvodnila existujícími průkaznými prvky naznačujícími závažné nedostatky ve fungování řídicích a kontrolních systémů operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Dále pak Komise zmiňuje podezření, že některé výdaje proplácené v rámci tohoto operačního programu jsou spojeny se závažnými

nesrovnalostmi, jež nebyly opraveny. Nedostatky zmíněné Komisí spadají podle příslušného nařízení do takzvané kategorie tři. To znamená, že podle Komise operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost funguje pouze částečně a jsou nutná zásadní opatření ke zlepšení. V tomto stavu Komise nepřijímá žádné žádosti pro platbu, respektive na jejich zaslání do zjednání nápravy reaguje právě dopisem pozastavujícím platební lhůtu.

Obnovení plateb je nyní podmíněno přijetím opatření na české straně, která povedou ke zlepšení fungování systému kontroly a řízení a provedením finanční opravy za předchozí období a finanční opravy u částek, kde byly zjištěny nesrovnalosti. Provedení těchto nápravných opatření Komise ověří. Podle dosavadních informací z Bruselu lze českou verzi auditní zprávy očekávat na přelomu února a března letošního roku. Následně bude mít Česká republika oficiálně dvouměsíční lhůtu na vypracování odpovědi na dopis Komise.

Stručně shrnuto je to tedy tak, že audit Komise prokázal závažné problémy v operačním programu. Na tomto základě Komise konstatovala nesrovnalosti dle stupně tři. V takové situaci by dopis pozastavující platební lhůtu přišel k jakékoliv žádosti o platbu, kterou by Česká republika Komisi zaslala k tomuto operačnímu programu. Současně platí, že pokud by Česká republika neposlala zmíněnou žádost o platbu, byla by ohrožena část finanční alokace, kterou bylo nutné do konce roku 2011 vyčerpat. Z hlediska České republiky je tak situace výsledkem volby menšího zla, z hlediska Evropské komise také nebylo asi možné volit jiný postup.

Pokud jde o spekulace o případném zastavení celého operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost či ztrátu celé finanční alokace na tento operační program, opět bych apeloval, dámy a pánové, na věcnost. Je pravdou, že Komise má dle článku 92 příslušného nařízení 1083/2006 Sb. možnost aplikovat úplné pozastavení plateb, takzvanou suspendaci, v daném operačním programu. Jak jsem však již uvedl, současné rozhodnutí bylo učiněno podle článku 91, nikoliv tedy 92, který stanoví jasný postup tak, aby platby mohly být obnoveny.

Za důležité považuji oddělit dvě roviny problému. To první je hodnocení jednotlivých projektů v daném operačním programu, a to zejména z hlediska efektivního využití finančních prostředků v dalších měsících. Nemá cenu zde obšírně hovořit o některých konkrétních mediálně exponovaných projektech. Nejčastěji zmiňované Sport a Okno navíc nebyly dosud coby žádost Komisí vůbec zaslány, tudíž nemohly být důvodem pro pozastavení platební lhůty. S panem ministrem školství jsem o této věci opakovaně jednal a pan ministr činí kroky k nápravě a ví, že je činit musí, a má k tomu také stanovené časové lhůty.

Druhou rovinou je otázka řízení a kontroly, která spadá do působnosti vícero resortů. I zde mohu ujistit Poslaneckou sněmovnu, že věc je řešena

ve spolupráci s Ministerstvem financí a Ministerstvem pro místní rozvoj. Byla již připravena řada konkrétních opatření v oblasti zadávání, administrativní kapacity a systému auditu. Souběžně probíhá komunikace s Evropskou komisí tak, aby se věc vysvětlila a problémy byly co nejdříve odstraněny. Pan ministr Jankovský, jak zde informoval, jednal s komisařem odpovědným za kohezní politiku 30. ledna letošního roku v Bruselu.

Pokud jde o v některých médiích zmíněnou možnost plošného pozastavení plateb pro Českou republiku napříč všemi operačními programy, tu považuji za tak nereálnou, že se jí odmítám v tomto expozé jakkoliv věnovat. Není totiž možné dílčí problémy jednoho operačního programu vykládat jako celkové selhání čerpání evropských fondů ve všech osmnácti českých programech, které řídicí orgány v současném programovém období spravují.

Závěrem mi dovoluji zdůraznit k tomuto tématu operačního programu to, co považuji za nejdůležitější. Čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti je příležitostí k rozvoji České republiky. Bez nadsázky tu jde o národní zájem. Je nutné, aby získané prostředky byly vynaloženy efektivně a posílily tak konkurenceschopnost České republiky. Proto apeluji napříč politickým spektrem na to, abychom do čerpání nepromítali domácí politické půtky, ale usilovali společně o účinné využití prostředků v zájmu celého státu. Chci také apelovat na to, aby nebyla vyvolávána mediální hysterie, jakkoliv tuto věc nemáme bagatelizovat, v zájmu toho, aby byly posíleny právě regionální operační programy, protože za touto pozicí České sociální demokracie prakticky nic jiného není, než aby byly zpochybněny celostátní operační programy a finanční prostředky poskytnuty regionálním operačním programům. Jde o národní zájem, o příliš důležitou věc na to, abychom tady pokračovali v těchto politických hrátkách.

Děkuji. (Potlesk v pravé části sálu.)

Předsedkyně PSP Miroslava Němcová: Děkuji panu premiérovi.

Budeme nyní hlasovat o celém návrhu pořadu 34. schůze Poslanecké sněmovny, tak jak byl písemně předložen. Já vás přítomné požádám o chvíli trpělivosti, protože přivolávám naše kolegy do jednacího sálu, aby se mohli tohoto zasedání zúčastnit.

Mezitím bych mohla oznámit další omluvy. Omlouvá se dnes pan poslanec Tomáš Úlehla pro nemoc, pan ministr Heger, který již tu je, ale omlouval se ráno od 9 do 10 hodin, pan ministr dopravy Pavel Dobeš se omlouvá dnes z pracovních důvodů. Pan ministr financí Miroslav Kalousek se omlouvá dnes z odpoledního jednání a pan poslanec Horáček se omlouvá dnes od 12 hodin z pracovních důvodů.

Domnívám se, že budeme moci přistoupit k hlasování.

Budeme hlasovat o návrhu pořadu 34. schůze Poslanecké sněmovny, jak byl písemně předložen. Rozhodneme o tomto programu v hlasování, které ponese pořadové číslo 2.

Zahajuji toto hlasování. Táže se, kdo souhlasí s pořadem 34. schůze Poslanecké sněmovny. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování pořadové číslo 2. Přítomno 162, pro 68, proti 81. Konstatuji, že pořad schůze schválen nebyl.

Tím končím 34. Schůzi. Je 10 hodin 38 minut. To znamená, že v 10 hodin 48 minut se sejdeme na 35. schůzi Poslanecké sněmovny.

(Schůze skončila v 10.38 hodin.)